

TÜYİD - YATIRIMCI İLİŞKİLERİ DERNEĞİ

&

MKK - MERKEZİ KAYIT KURULUŞU

İŞBİRLİĞİYLE

BORSA TRENDLERİ RAPORU

Sayı XIV: Ocak – Eylül 2015

14 Ekim 2015

Değerli Okuyucularımız,

Halka arzlar, endeks bazında piyasa değerleri, halka açıklık oranları, işlem hacimleri ile yatırımcı türleri bazında dağılım ve performanslarını detaylı olarak incelemenize imkân tanıyan Borsa Trendleri Raporumuzun 2015 yılının ilk dokuz aylık dönemini kapsayan ondördüncü sayısı ile karşınızdayız.

Yılın ilk dokuz aylık döneminde halka arzlar açısından durgun bir yıl geçirdiğimiz görülüyor. Yurt dışında özellikle Çin'den gelen olumsuz verilerle birlikte küresel büyümeye ilişkin endişelerin artması ve FED'in faiz artırımına ilişkin beklentiler, yurt içinde ise yaşanan belirsizlik ve artan jeopolitik risklerin etkisiyle düşen risk iştahı hisse senetlerinden önemli ölçüde fon çıkışına neden olmuştur. Öte yandan Türk Lirası ABD doları karşısında değer kaybeden gelişmekte olan piyasa para birimleri arasında ilk sıralarda yer almıştır. Sonuç olarak BIST Tüm endeksinde net yabancı çıkışı üçüncü çeyrekte 937 milyon ABD doları, yılın ilk dokuz aylık döneminde ise 900 milyon ABD doları olmuştur. Satışlarda BIST Banka endeksinin başı çektiği görülmektedir.

Ağustos 2015 itibarıyla %170'lik pay piyasası işlem devir hızıyla Dünya Borsalar Federasyonu'na üye borsalar arasında 4'üncü sırada yer alan Borsa İstanbul, dünyanın en likit borsaları arasında yer almayı sürdürmüştür.

Bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz,

MKK Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Yakup ERGİNCAN

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Özge Bulut MARAŞLI

ENDEKSLERDE GÖRÜLEN ŞİRKET SAYILARINA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Borsa İstanbul'un yaptığı bir düzenlemeye göre BIST Pay Endeksleri Temel Kurallarının "2.9 Kapsam Dışı Paylar" maddesinde yer alan, "C listesinde yer alan paylar ile D listesinde yer alan paylardan Gelişen İşletmeler Piyasası'nda işlem görenler BIST KOBİ Sanayi Endeksi hariç BIST Pay Endekslerinin hiçbirine dahil edilmez" hükmü gereği, 02.01.2015 tarihinden itibaren C veya D listesine alınan paylar, BIST KOBİ Sanayi Endeksi hariç bulundukları diğer endekslerden çıkartılmıştır. Endekslerden çıkartılacak paylar ve çıkartılacakları endeksler aşağıdaki linkte yer almaktadır.

<http://www.kap.gov.tr/bildirim-sorgulari/bildirim-detayi.aspx?id=404597>

Bu sebeple 2014 yılsonu itibariyle endekslerde bulunan şirket adetlerine göre 2015'te önemli farklılıklar göze çarpmaktadır.

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul'da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Dış İlişkiler ve Raporlama Müdürlüğü Müdür Vekili Özgür Uysal, Müdür Yardımcısı Levent Ürgenç, Uzman Fatih Kiraz, TÜYİD Yayın Grubu Başkanı Aslı Selçuk ve TÜYİD Üyesi Eren Öner'e teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. HALKA ARZLAR VE ENDEKS BAZINDA DAĞILIM	5
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	5
3. PİYASA DEĞERLERİ	7
4. İŞLEM HACİMLERİ	8
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR	10
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	11
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	13
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	15
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ	16
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	17
11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	17
12. RISK İŞTAHI ENDEKSİ	18

1. Halka Arzlar Ve Endeks Bazında Dağılım

Yılın ilk 9 aylık bölümünde Borsa İstanbul Pay ve Gelişen İşletmeler Piyasası'nda gerçekleşen 5 adet halka arzdan toplamda 67 milyon TL hasılat elde edilmiştir.

Endeks	2014 3. Çeyrek	2014	2015 3. Çeyrek
BIST BANKA	15	15	11
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	40	39	36
BIST TİCARET	21	22	21
BIST HİZMETLER	61	61	59
BIST MALİ	104	104	86
BIST SİNAİ	168	171	150
BIST TEKNOLOJİ	15	15	14
BIST TÜM	348	351	309

Yılın üçüncü çeyreğinde de ilk yarıda olduğu gibi büyük bir halka arz gerçekleşmemiştir. Yılın ilk 9 aylık döneminde toplamda 5 adet halka arz gerçekleşmiş ve toplamda sadece 67 milyon TL hasılat elde edilmiştir. Nispeten küçük sermayeli şirketlerin halka arzlarının daha çok yerli yatırımcılardan ilgi gördüğünü gözlenmiştir.

Şirketin Ünvanı	Halka Arz Oranı	Nominal Tutar	Toplam	Toplam	İlk İşlem	Satınalan Yatırımcı Sayısı	
Birincil Halka Arzlar	(%)	(TL)	Hasılat (TL)	Hasılat (ABD Doları)	Tarihi	Yurt içi	Yurt dışı
Hedef Girişim Sermayesi Yatırım Ort. A.Ş.	74.75	14,950,000	23,172,500	9,911,673	03.02.2015	307	-
Senkron Güvenlik ve İletişim Sistemleri A.Ş.	40.00	2,680,000	14,070,000	6,018,221	04.03.2015	199	-
Özerden Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.98	1,750,000	4,742,500	1,921,830	18.02.2015	114	
Bantaş Bandırma Ambalaj San.ve Tic. A.Ş.	40	8,500,000	20,400,000	3,198,013	18.05.2015	729	3
Seyitler Kimya Sanayi A.Ş.	21	1,800,000	5,040,000	1,823,840	03.08.2015	109	

Kaynak: Borsa İstanbul - <http://borsaistanbul.com/veriler/verileralt/halka-arz-verileri>

2. Halka Açıklık Oranları

Borsa İstanbul bünyesindeki şirketlerin halka açıklık oranı 3. Çeyrekte %40'ı aşarken, en yüksek halka açıklık oranı %51 ile Ticaret endeksinde olmuştur.

	HALKA AÇIKLIK		HALKA AÇIKLIK ORANI	
	ORANI		(FİİLİ DOLAŞIM)	
	30.09.2014	30.09.2015	30.09.2014	30.09.2015
BIST BANKA	42.29%	45.97%	32.13%	36.66%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	39.32%	40.33%	31.10%	31.09%
BIST TİCARET	51.81%	50.55%	41.94%	36.80%
BIST 30	38.98%	40.07%	33.95%	36.18%
BIST 50	38.53%	39.72%	33.32%	35.30%
BIST 100	39.08%	39.69%	32.16%	34.18%
BIST HİZMETLER	34.23%	35.86%	27.50%	28.98%
BIST MALİ	41.94%	44.19%	31.83%	34.89%
BIST SİNAİ	39.51%	39.17%	28.21%	29.50%
BIST TEKNOLOJİ	25.03%	24.33%	20.56%	20.21%
BIST TÜM	39.40%	40.40%	29.73%	31.62%

Üçüncü çeyrekte halka açıklık oranında bir önceki çeyreğe göre küçük bir artış meydana gelmiş, fiili dolaşım oranında ise %0,4'lük bir azalış gerçekleşmiştir.

BIST Ticaret endeksi en yüksek halka açıklık oranına sahip olmayı sürdürürken, BIST Banka endeksi ikinci sırada yer almıştır. Fiili dolaşımda ise bu çeyrek Ticaret endeksi Banka endeksini geçerken, likiditenin en fazla olduğu Banka endeksi ikinci sıraya gerilemiştir. 2014'ün aynı dönemine göre BIST TUM'de fiili dolaşım oranı halka açıklık oranına göre daha fazla artmış ve %31,6 seviyesine ulaşmıştır.

Sermaye Piyasası Kurulu, Ekim 2014'te aldığı bir karar ile, fiili dolaşımdaki pay oranı kavramı dışında tutulan "Şirket sermayesinin %5 ve daha fazlasına sahip olan gerçek ve tüzel kişi ortakların sahip olduğu pay tanımını 02.01.2015 tarihinden itibaren %10'a yükseltmiştir. Bu değişiklik, fiili dolaşımda pay miktarlarının artmasına katkıda bulunmuştur.

3. Piyasa Değerleri

TL'nin değer kaybı sürerken, BIST TÜM piyasa değeri TL bazında 2014 yılı 3. Çeyrek seviyesine kadar gerilemiştir.

MİLYON TL	30.09.2014	31.12.2014	30.09.2015	Yıllık Değişim	Yılsonuna göre Değişim
BIST BANKA	160,336	184,747	131,576	-18%	-29%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	76,902	86,196	82,612	7%	-4%
BIST TİCARET	28,664	32,636	34,984	22%	7%
BIST 30	365,213	421,036	364,163	0%	-14%
BIST 50	418,343	481,254	411,493	-2%	-14%
BIST 100	462,006	537,645	460,530	0%	-14%
BIST HİZMETLER	114,529	135,188	121,385	6%	-10%
BIST MALİ	262,841	300,906	241,456	-8%	-20%
BIST SİNAİ	155,255	175,161	172,209	11%	-2%
BIST TEKNOLOJİ	6,623	8,270	9,338	41%	13%
BIST TÜM	539,248	619,526	544,388	1%	-12%

Yıllık olarak BIST TÜM endeksinde TL bazında %12'lik düşüş yaşanırken ABD doları bazında %32'lik değer kaybı yaşanmıştır.

MİLYON USD	30.09.2014	31.12.2014	30.09.2015	Yıllık Değişim	Yılsonuna göre Değişim
BIST BANKA	70,409	79,396	43,495	-38%	-45%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	33,771	37,043	27,309	-19%	-26%
BIST TİCARET	12,587	14,025	11,565	-8%	-18%
BIST 30	160,378	180,943	120,380	-25%	-33%
BIST 50	183,709	206,822	136,026	-26%	-34%
BIST 100	202,883	231,056	152,236	-25%	-34%
BIST HİZMETLER	50,294	58,098	40,126	-20%	-31%
BIST MALİ	115,423	129,316	79,818	-31%	-38%
BIST SİNAİ	68,178	75,277	56,927	-17%	-24%
BIST TEKNOLOJİ	2,908	3,554	3,087	6%	-13%
BIST TÜM	236,803	266,245	179,957	-24%	-32%

Yurt dışında özellikle Çin'den gelen olumsuz verilerle birlikte küresel büyümeye ilişkin endişelerin artması ve FED'in faiz artırımına ilişkin beklentiler, yurt içinde ise yaşanan belirsizlik ve artan jeopolitik risklerin etkisiyle düşen risk iştahı önemli ölçüde yabancı çıkışına neden olmuştur. Öte yandan Türk Lirası ABD doları karşısında değer kaybeden gelişmekte olan piyasa para birimleri arasında ilk sıralarda yer almıştır. BIST TÜM'ün piyasa değeri ABD doları bazında %32, TL bazında %12 azalarak neredeyse yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. ABD doları bazında en yüksek düşüş %45 ile BIST Banka endeksinde görülmüştür. En az düşüş ise %13 ile BIST Teknoloji endeksinde gerçekleşmiştir.

4. İşlem Hacimleri

Yılın 3. Çeyreğinde tüm endekslerde işlem hacmindeki daralma sürerken, yılın en düşük seviyelerine ulaşılmıştır.

NOMİNAL DEĞER (Milyon)	2014 3.Çeyrek	2015 1. Çeyrek	2015 2. Çeyrek	2015 3. Çeyrek	Çeyrekssel Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	14,892	18,062	16,511	14,191	-14%	-5%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4,663	7,017	6,994	4,319	-38%	-7%
BIST TİCARET	921	1,372	1,754	1,314	-25%	43%
BIST 30	25,299	29,828	28,015	22,190	-21%	-12%
BIST 50	29,006	34,094	32,869	25,412	-23%	-12%
BIST 100	34,415	43,330	40,028	30,362	-24%	-12%
BIST HİZMETLER	5,774	8,073	7,150	6,080	-15%	5%
BIST MALİ	23,470	29,356	27,676	21,396	-23%	-9%
BIST SİNAİ	11,469	12,890	12,680	9,028	-29%	-21%
BIST TEKNOLOJİ	333	823	869	819	-6%	146%
BIST TÜM	41,248	51,142	48,375	37,323	-23%	-10%

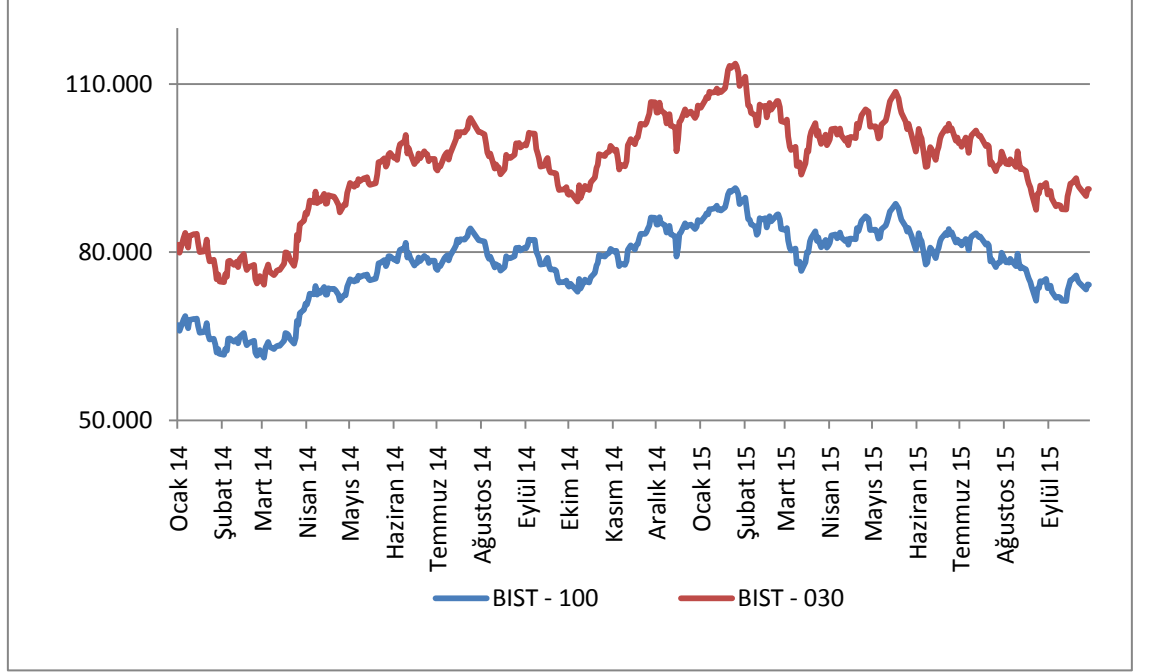
MİLYON TL	2014 3.Çeyrek	2015 1. Çeyrek	2015 2. Çeyrek	2015 3. Çeyrek	Çeyrekssel Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	109,424	138,168	117,488	91,777	-22%	-16%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	13,035	22,288	20,636	12,120	-41%	-7%
BIST TİCARET	5,477	8,402	9,156	7,825	-15%	43%
BIST 30	167,383	214,462	181,357	142,582	-21%	-15%
BIST 50	176,323	233,439	199,841	155,458	-22%	-12%
BIST 100	192,532	269,615	231,470	179,507	-22%	-7%
BIST HİZMETLER	31,661	49,278	41,891	33,997	-19%	7%
BIST MALİ	130,616	170,414	147,948	110,030	-26%	-16%
BIST SİNAİ	42,645	65,756	60,729	43,995	-28%	3%
BIST TEKNOLOJİ	1,477	5,288	6,104	7,297	20%	394%
BIST TÜM	206,778	290,737	256,672	195,319	-24%	-6%

MİLYON ABD DOLARI	2014 3.Çeyrek	2015 1. Çeyrek	2015 2. Çeyrek	2015 3. Çeyrek	Çeyrekssel Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	50,547	55,943	44,049	32,286	-27%	-36%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	6,024	9,102	7,739	4,290	-45%	-29%
BIST TİCARET	2,531	3,398	3,435	2,752	-20%	9%
BIST 30	77,354	87,076	67,998	50,150	-26%	-35%
BIST 50	81,497	94,850	74,934	54,691	-27%	-33%
BIST 100	88,978	109,710	86,794	63,281	-27%	-29%
BIST HİZMETLER	14,639	20,077	15,735	11,966	-24%	-18%
BIST MALİ	60,334	69,137	55,455	38,749	-30%	-36%
BIST SİNAİ	19,740	26,969	22,770	15,573	-32%	-21%
BIST TEKNOLOJİ	684	2,174	2,287	2,618	14%	283%
BIST TÜM	95,576	118,358	96,246	68,906	-28%	-28%

Y

Yılın ilk yarısında yurt dışı ve yurt içinde yaşanan gelişmelerin etkisiyle oynaklık artarken işlem hacminde 2014 yılına göre yükseliş yaşanmıştır.

Üçüncü çeyrekte ise artan belirsizlik ve jeopolitik risklerin etkisiyle şirketlerin piyasa değerinin yanı sıra işlem hacminde de önemli düşüşler gözlenmiştir.

Ağustos 2015 itibarıyla %170'lik pay piyasası işlem devir hızıyla Dünya Borsalar Federasyonu'na üye borsalar arasında 4'üncü sırada yer alan Borsa İstanbul, dünyanın en likit borsaları arasında yer almayı sürdürmüştür. (Kaynak: <http://www.world-exchanges.org/>)

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

Yılın ilk yarısındaki 37 milyon ABD doları net yabancı girişi, üçüncü çeyrekteki 937 milyon ABD doları tutarındaki yüksek çıkış sonucunda Eylül sonu itibarıyla net 900 milyon ABD doları yabancı çıkışına dönmüştür.

ABD DOLARI	2014 3. Çeyrek	2014 9 Aylık	2015 3. Çeyrek	2015 9 Ay
BIST BANKA	(131)	655	(650)	(1,037)
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	128	312	(40)	399
BIST TİCARET	(42)	(53)	(4)	(11)
BIST 30	(211)	826	(817)	(1,216)
BIST 50	(160)	918	(944)	(1,407)
BIST 100	(111)	991	(935)	(1,298)
BIST HİZMETLER	(88)	(399)	(131)	(276)
BIST MALİ	(80)	1,109	(691)	(581)
BIST SİNAİ	119	412	(113)	(74)
BIST TEKNOLOJİ	13	38	(2)	31
BIST TÜM	(26)	1,172	(937)	(900)

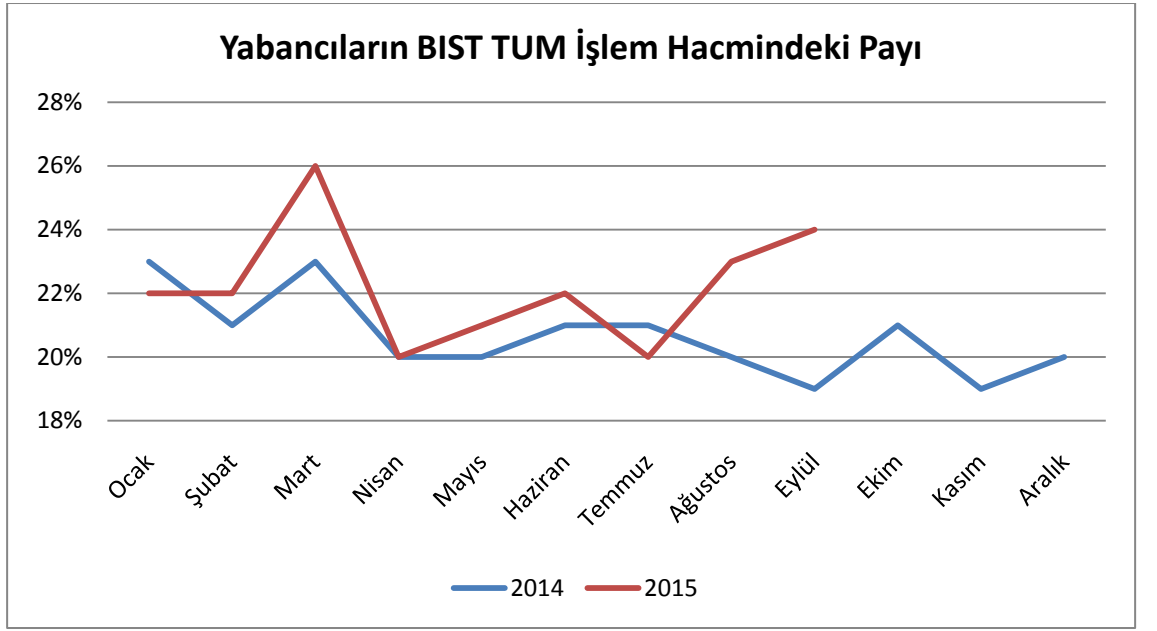
Yılın ilk yarısında yaşanan 37 milyon ABD doları tutarındaki net yabancı alımı üçüncü çeyrekte görülen 937 milyon ABD doları yüksekliğindeki net yabancı çıkışı sonucunda ilk dokuz ay sonunda net 900 milyon ABD doları tutarında çıkışa dönmüştür. En yüksek çıkış BIST Banka endeksinde görülürken en az çıkış BIST Teknoloji endeksinde yaşanmıştır. İlk dokuz aylık dönemde sadece BIST Holding ve Yatırım Endeksi ile BIST Teknoloji endeksine yabancı girişi olmuştur.

6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

ENDEKS	2015 İlk 9 Ay		2015 3. Çeyrek		2015 2. Çeyrek		2015 1. Çeyrek		2014 İlk 9 Ay	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	22%	78%	23%	77%	21%	79%	23%	77%	21%	79%
BIST -030	28%	72%	28%	72%	27%	73%	29%	71%	24%	76%
BIST -050	27%	73%	27%	73%	25%	75%	28%	72%	24%	76%
BIST -100	24%	76%	24%	76%	23%	77%	25%	75%	22%	78%
BIST SİNAİ	19%	81%	23%	77%	16%	84%	17%	83%	18%	82%
BIST HİZMETLER	24%	76%	25%	75%	23%	77%	25%	75%	21%	79%
BIST TİCARET	25%	75%	25%	75%	20%	80%	30%	70%	26%	74%
BIST MALİ	24%	76%	23%	77%	23%	77%	26%	74%	22%	78%
BIST BANKA	23%	77%	22%	78%	22%	78%	26%	74%	21%	79%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	29%	71%	30%	70%	28%	72%	28%	72%	27%	73%
BIST TEKNOLOJİ	5%	95%	5%	95%	6%	94%	5%	95%	7%	93%

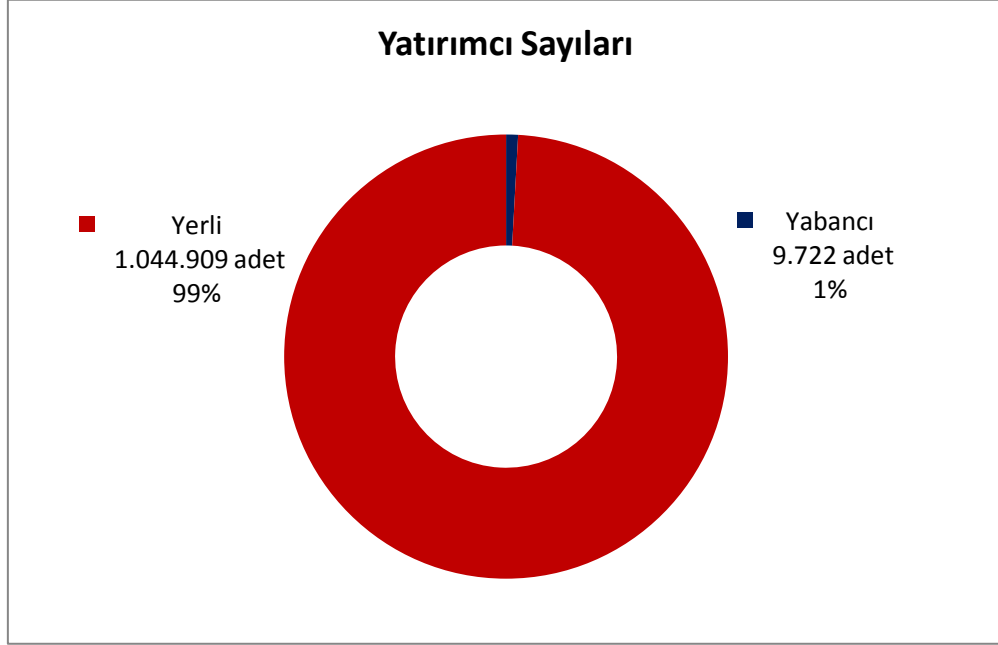
2015 yılının ilk dokuz aylık döneminde Borsa İstanbul'da işlem hacminin %78'i yerli yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

2015'in ilk çeyreğinde %23 olan yabancıların BIST Tüm işlem hacmindeki payı yılın ikinci çeyreğinde %21'e düşmüş, üçüncü çeyrekte ise yine %23'e yükselmiştir. Böylece Ocak-Eylül döneminde ortalama %22 olarak gerçekleşmiştir. Yılın ilk dokuz ayı ve üçüncü çeyreğinde trend değişmemiş ve yabancıların en yüksek işlem hacmi BIST Holding ve Yatırım'da, en düşük işlem hacmi ise BIST Teknoloji'de gerçekleşmiştir. Ocak-Eylül döneminde yılın ilk altı ayına kıyasla yabancıların payı BIST Sınai'de 3 puan, BIST Holding ve Yatırım'da 1 puan artmıştır. BIST Banka'da 1 puan düşerken, diğer endekslerde değişmemiştir. Yılın üçüncü ve ikinci çeyrekleri incelendiğinde ise yabancıların işlem hacmindeki payının sadece BIST Teknoloji'de düştüğü, BIST Mali ve BIST Banka'da değişmediği, diğer tüm endekslerde arttığı görülmektedir. En fazla artış 7 puanla BIST Sınai'de ve 5 puanla BIST Ticaret'te gerçekleşmiştir.

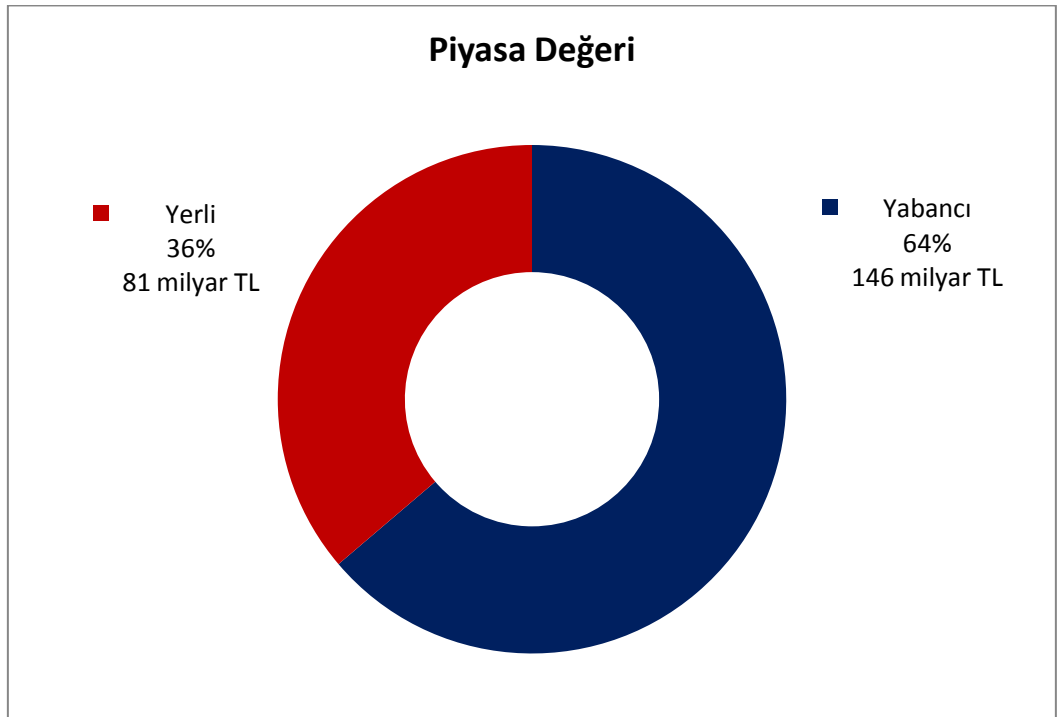

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

Eylül itibarıyla Borsa İstanbul'daki 1 milyon 55 bin yatırımcının 9.722 adedi yabancıdır. Adet bazında %1'in altında olan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %22, piyasa değerindeki payı ise %64'tür.

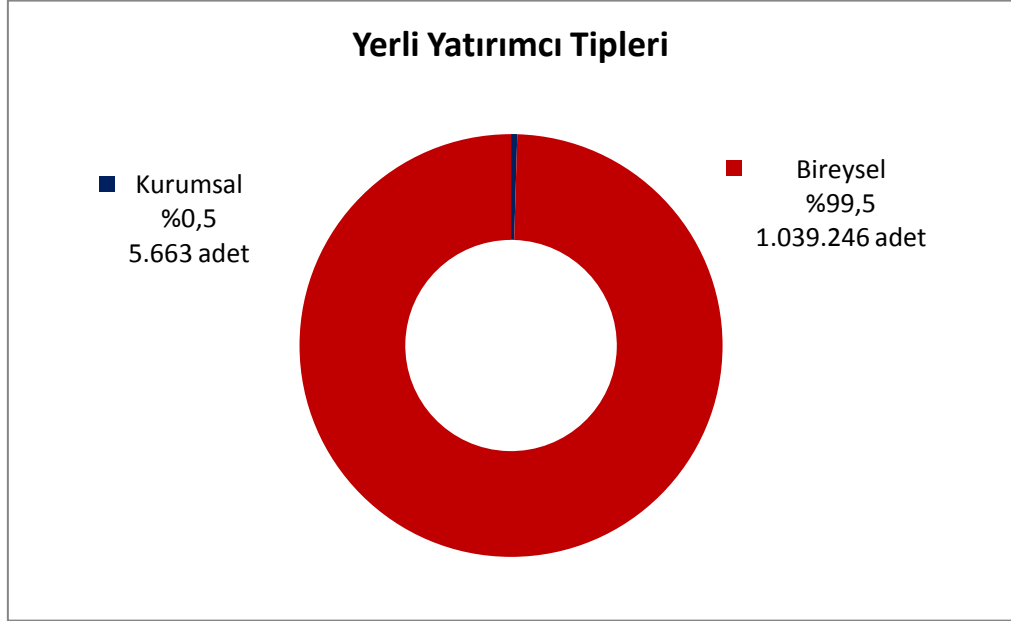

2015 Eylül ayı itibarıyla Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı Haziran ayına göre artarak 1 milyon 55 bin adet olmuştur. Bu dönemde yerli yatırımcı sayısı artarken yabancı yatırımcı sayısında bir düşüş olmuştur. Yatırımcıların %99'u yerli, %1'i ise yabancı uyrukludur.

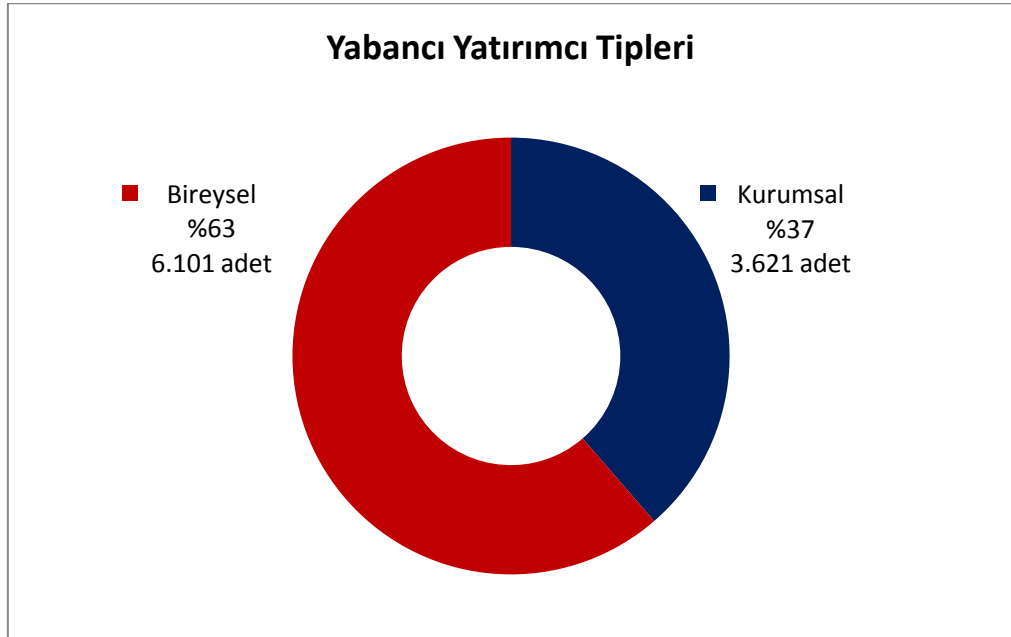

Ocak-Eylül döneminde BIST Tüm işlem hacminde %22 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı %64 olmuştur. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 146 milyar TL seviyesindedir.

Yerli yatırımcılar ağırlıklı olarak bireyseldir. Yerli bireysel ve kurumsal yatırımcıların toplam piyasa değerindeki payları sırasıyla %17 ve %18'dir.

Yerli yatırımcıların %99'undan fazlasını oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %52'sini elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %37 ile yerlilere oranla çok daha yüksektir. Bu grup toplam piyasa değerinin %64'ünü, yabancı portföyünün ise tamamına yakını elinde tutmaktadır.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

	Eyl.15		Haz.15		Mar.15		Ara.14		Eyl.14	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BİST TÜM	9.508	997.928	9.544	993.554	9.636	1.012.908	9.749	1.030.692	9.649	1.035.815
BİST 100	7.055	815.101	7.113	808.043	7.400	834.707	7.448	836.340	7.486	851.787
BİST 30	6.188	639.687	6.201	629.283	6.242	649.836	6.271	643.058	6.179	641.243
BİST 50	6.559	702.455	6.601	694.278	6.658	714.459	6.723	710.181	6.694	713.227
BİST SİNAİ	4.447	546.235	4.447	545.312	4.549	558.060	4.636	569.238	4.605	569.836
BİST HİZMETLER	3.425	325.417	3.457	319.619	3.520	328.039	3.490	319.991	3.437	326.915
BİST MALİ	7.143	614.932	7.254	608.836	7.307	625.688	7.310	642.174	7.233	646.037
BİST TEKNOLOJİ	511	56.169	513	54.624	516	54.327	508	55.017	510	56.468
BİST TİCARET	1.480	88.747	1.456	88.268	1.538	90.705	1.543	85.178	1.507	86.666
BİST BANKA	3.633	330.357	3.758	318.294	3.834	332.877	3.818	337.778	3.859	346.552
BİST HOLDİNG VE YATIRIM	4.770	300.680	4.766	301.738	4.828	311.324	4.867	316.492	4.731	315.048

Eylül ayında yabancı yatırımcı sayıları Haziran’a göre BİST Ticaret ile BİST Holding ve Yatırım’da artarken BİST Sınai’de değişmemiş, diğer tüm endekslerde ise azalmıştır. En fazla düşüş BİST Banka ve BİST Mali’de meydana gelmiştir. Yılsonuna göre sadece BİST Teknoloji’deki yabancı yatırımcı sayısı artarken, diğer tüm endekslerde gerilemiştir.

Yerli yatırımcı sayısı Eylül ayında Haziran’a göre BİST Holding ve Yatırım hariç tüm endekslerde artarken, en yüksek artış BİST Banka’da gerçekleşmiştir. Yılsonuna göre ise BİST Hizmetler, BİST Ticaret ve BİST Teknoloji’de artarken diğer tüm endekslerde azalmıştır.

9. Endeks ve Uyrak Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

	Eyl.15		Haz.15		Mar.15		Ara.14		Eyl.14	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	142	78	156	81	148	86	157	87	136	77
BIST 100	124	59	139	63	138	64	148	65	124	57
BIST 30	107	39	120	40	117	41	124	42	105	37
BIST 50	116	47	131	49	128	50	136	51	117	44
BIST SİNAİ	37	30	40	31	37	32	37	32	33	28
BIST HİZMETLER	33	11	34	11	33	12	36	11	29	10
BIST MALİ	71	36	81	38	77	40	83	43	72	38
BIST TEKNOLOJİ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
BIST TİCARET	15	3	14	3	13	3	13	4	12	3
BIST BANKA	44	17	52	17	52	19	57	21	50	18
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	22	12	23	12	19	14	19	14	18	13

Yabancı yatırımcıların sahip olduğu portföy değerleri Eylül ayında Haziran'a göre BIST Ticaret'te artar ve BIST Teknoloji'de değişmezken, diğer tüm endekslerde düşmüştür. Yılsonuna göre BIST Sınai ve BIST Teknoloji'de aynı kalırken BIST Holding ve Yatırım ile BIST Ticaret'te artmış, diğer tüm endekslerde azalmıştır. Aynı dönemde yerli yatırımcıların portföy değeri BIST Hizmetler ve BIST Teknoloji'de aynı kalırken, diğer tüm endekslerde düşmüştür.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

**ABD’de yerleşik
1.371 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların
%32’sine sahiptir.**

**İlk iki sırada yer
alan ABD ve
İngiltere’de bulunan
yatırımcılar toplam
portföyün yarısını
elinde tutmaktadır.**

Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon TL)	Payı
AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	47.123	32%
BİRLEŞİK KRALLIK	24.683	17%
LÜKSEMBURG	10.879	7%
HOLLANDA	6.451	4%
İRLANDA	4.869	3%
SİNGAPUR	4.752	3%
NORVEÇ	4.170	3%
CAYMAN ADALARI	3.973	3%
YUNANİSTAN	3.895	3%
SUUDİ ARABİSTAN	2.926	2%
DİĞER	32.428	22%

2015’in ilk dokuz aylık döneminde Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin değişmediği ve ABD, İngiltere ve Lüksemburg olduğu görülmektedir. ABD’de yerleşik 1.371 adet yatırımcı toplam yabancı yatırımların %32’sine sahipken, ilk iki sırada yer alan ABD ve İngiltere adresli yatırımcılar toplam portföyün yarısını elinde tutmaktadır.

11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	2014 Eylül		2015 Eylül	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	3,591	232	3,036	162
Devlet İç Borçlanma Araçları	28,317	200,079	23,890	197,065
Diğer Menkul Kıymetler	1,725	2,901	866	3,412
Fon	2,762,700	32,521	2,804,425	38,922
Özel Sektör Borçlanma Araçları	139,816	38,463	136,241	43,950
Pay Senedi	1,088,016	588,061	1,058,752	635,998
Yapılandırılmış Ürünler	2,745	7	3,086	25
Toplam		862.264		919.535

12. Risk İştahı Endeksi

Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) MKK tarafından 2012 Aralık ayından beri açıklananmaktadır.

İkinci çeyrekte Borsa İstanbul'daki genel risk iştahı 50'nin üzerine hiç çıkmamıştır. Dahası, 2015'in ilk dokuz ayında, 50 değerinden yüksek sadece üç adet gözlem bulunmaktadır. İkinci çeyrekteki 22 Mayıs RISE değeri (56,6) bu üç istisnadan biri olup, hala bu yılın şu ana kadarki en yüksek değeridir.

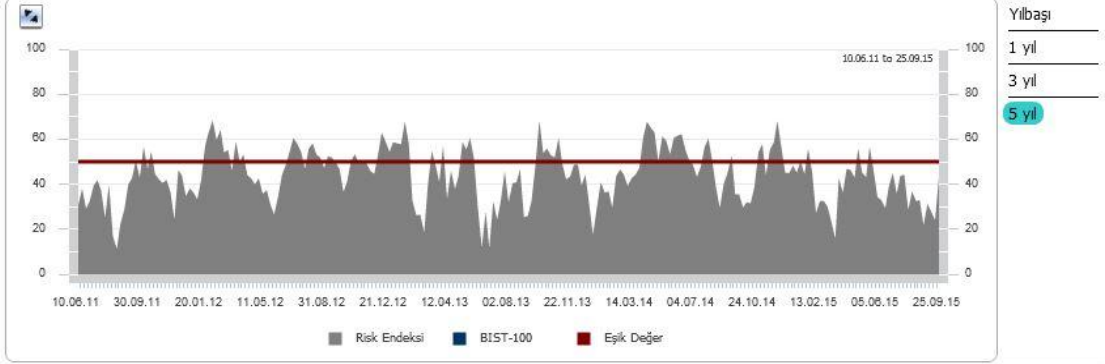
Bu dönem ile ilgili önemli noktalardan biri, yılın ilk dört ayında yerli yatırımcıların risk iştahının yabancıların iştahından biraz daha yüksek olmasıdır. İkinci çeyreğin son iki ayı için bu durumun tersi geçerlidir. Üçüncü çeyrekte ise, aynı birinci çeyrekte olduğu gibi, yerli yatırımcıların iştahı daha fazladır. İlk dokuz aylık dönem için diğer bir önemli nokta ise, hesaplanan yedi kategori içinde, yerli tüzel yatırımcıların RISE serisinin en oynak, yerli gerçek kişilerin serisinin de en durağan olmasıdır.

Özet olarak, RISE, seneye nötr noktaya yakın bir değer olan 48,5 seviyesinden başlamış ve genelde bu değer altında kalarak, ilk dokuz ayı 43 seviyesinde kapatmıştır. Üç çeyreğin de RISE serilerinin özellikleri birbirlerinden biraz farklı olmuştur. İkinci çeyrek ile karşılaştırıldığında, birinci çeyrekte serilerin ortalamaları daha düşük ama oynaklıkları daha yüksektir. Üçüncü çeyrekte ise hem ortalamalar hem oynaklıklar, ilk iki çeyreğe göre daha düşüktür. Bu trend, kısmen ve istatistiki açıdan geçerli olarak, sene başından itibaren çok baskın olan politik belirsizlikler ve gelişmekte olan ülkelerle ilgili genel iyimserliğin azalması ile açıklanabilir. Biraz açmak gerekirse, bu senenin en önemli konuları Türkiye genel seçimleri, GREXIT olasılığı, Çin ekonomisi hakkındaki endişeler ve FED'in faiz kararları ile ilgili sürekli değişen spekülasyonlar olmuştur. Bu konular, beraberce, özellikle de gelişmekte olan piyasalarda, akıl karışıklığı ve riske karşı iştahsızlık yaratmış gibi gözükmektedir.

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☒ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Yılbaşı

1 yıl

3 yıl

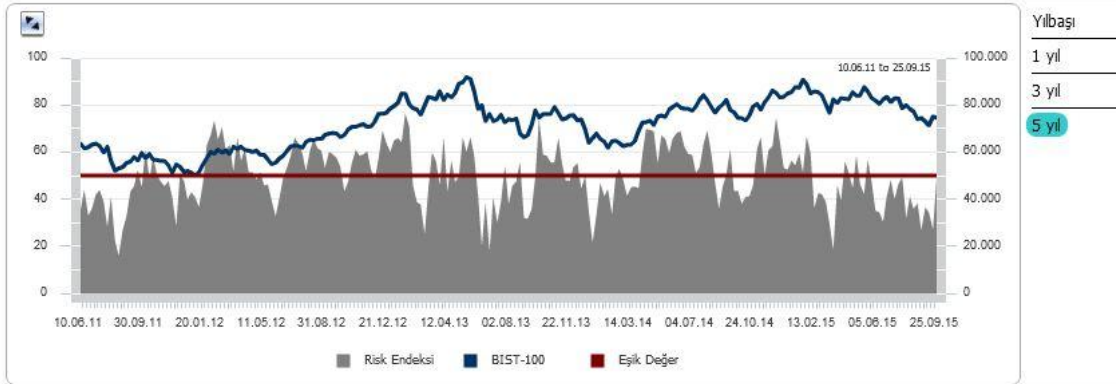
5 yıl

Son Değer	43,0	Sene Başına Göre Değişim (%)	(11,29)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	78,48	Aylık En Düşük Değer	18.09.2015 24,1
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	97,11	Aylık En Yüksek Değer	25.09.2015 43,0
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(4,60)	Yıllık En Düşük Değer	20.03.2015 16,0
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	20,63	Yıllık En Yüksek Değer	22.05.2015 56,6

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Yılbaşı

1 yıl

3 yıl

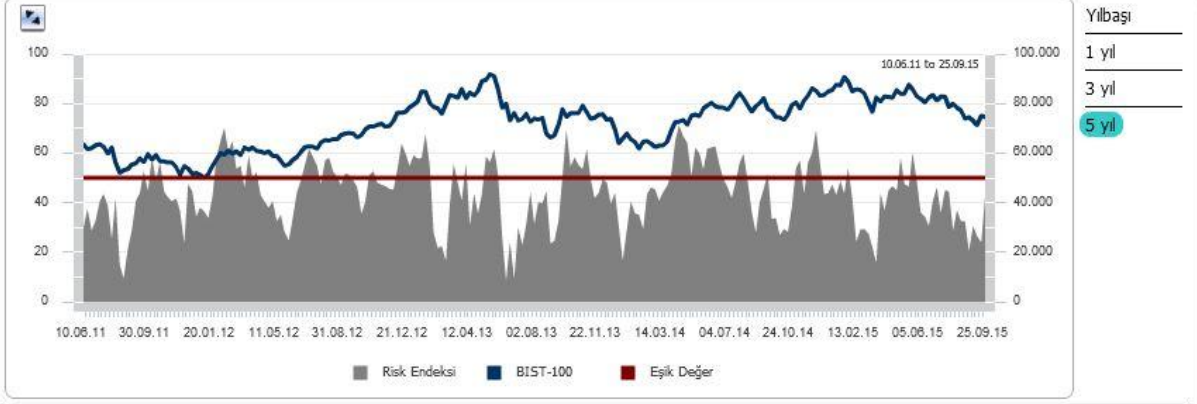
5 yıl

Son Değer	48,9	Sene Başına Göre Değişim (%)	(13,31)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	80,29	Aylık En Düşük Değer	18.09.2015 27,1
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	81,70	Aylık En Yüksek Değer	25.09.2015 48,9
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	1,50	Yıllık En Düşük Değer	20.03.2015 18,5
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	12,27	Yıllık En Yüksek Değer	30.01.2015 66,7

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımcılar ☐ Yerli Yatırımcılar ☒ Yabancı Yatırımcılar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımcılar

Yılbaşı

1 yıl

3 yıl

5 yıl

Son Değer	42,6	Sene Başına Göre Değişim (%)	(10,04)
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	77,39	Aylık En Düşük Değer	18.09.2015 24,0
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	107,70	Aylık En Yüksek Değer	25.09.2015 42,6
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(7,99)	Yıllık En Düşük Değer	20.03.2015 15,6
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	26,34	Yıllık En Yüksek Değer	22.05.2015 60,2